

Fraværende:

Dinesen, Gulbrandsen, C. Hage, J. Hage, Hammerich, H. Hansen, Ole Hansen, Højmark, A. Jensen, Harald Jensen, K. Jensen [Svendborg Amts 4de Valgkreds], H. L. Jørgensen, N. J. Larsen, T. Larsen, Lüttichau, H. Madsen, M. Nielsen, Olsen, Ousen, Ravn, Reisz, Scavenius, Skov, T. Thomsen, Wagner, Wistoft, Zahle, Alberti, S. Bojesen, F. Bojsen, Bramsen, Busk, Byriel Jensen, Alf. Christensen og P. Christensen.

Formanden (*Sofus Høgsbro*): Lovforslaget bliver nu tilstillet Landstingets Formand.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Grundafstaaelse ved Udvidelser af private Jærnbanner.

(Lovforslaget findes i Tillæg C., Sp. 13 ff.)

Lovforslaget sattes under Forhandling.

J. C. Christensen: Jeg har kun begæret Ordet for ganske kort at anbefale det foreliggende Forslag til Tingets Velvilje og hurtig Fremme her i Tinget. Efterhaanden som Tiden skrider frem, have vi faaet flere og flere private Jærnbanner, og at vi faa flere endnu, er noget, vi meget vel vide. Naar vi se hen til Virkningerne af Loven af 1894 om Anlæg af private Baner, er det ikke alene sikkert, at vi faa flere og flere private Jærnbanner, men det er ogsaa sikkert, at Trafikken stiger meget og navnlig er steget meget i de senere Aar. Dette er Grunden til, at det er blevet nødvendigt i flere Henseender saavel paa de private Baner som paa Statsbanerne at foretage Udvidelser. Den bestaaende Ret for de private Baner er den, at naar der skal foretages Udvidelser enten til ny Stationer eller til ny Vogterhuse eller til forskellige Spor, maa der, for at faa den nødvendige Grund, træffes en Overenskomst med de private Lodsejere. Denne er ikke altid let at faa i Stand, og den bliver som Regel temmelig kostbar. Det samme har før 1889 været Tilfældet ogsaa for Statsbanernes Vedkommende. De have den Gang i flere Tilfælde maattet dyrt betale adskiligt af den Jord, de saaledes have skaffet

til Veje til Udvidelsen. I 1889 fik vi en Lov, der er stadfæstet den 12te April 1889, om Grundafstaaelse ved Udvidelse af Statsbanerne. Den giver Staten Ret til at foretage Ekspropriation af de nødvendige Grunde paa den Betingelse, at der dertil er vedtaget en Bevilling paa Finansloven eller paa en Tillægsbevillingslov. I dette Lovforslag foreslaas der, at de private Jærnbanner skulle have den samme Ret, som Staten nu har i Henhold til den nævnte Lov. Da de private Jærnbanners Penge midler imidlertid ikke findes opførte paa Finansloven, og da de Penge, der skulle anvendes til saadanne Øjemed, hverken findes paa denne eller paa en Tillægsbevillingslov, er der i Forslaget indsat den Betingelse for denne Ret, at Indenrigsministeren har givet sit Samtykke. Derimod er der vist heller ikke noget at indvende. Indenrigsministeren staar jo som Statens Repræsentant og maa paase, at der virkelig er Nødvendighed for disse Udvidelser. Desuden skulle de private Baner selv betale Omkostningerne derved, og dette vil nok gøre sit til, at de ikke forlange urimelige Foranstaltninger gennemførte. Man maa imidlertid huske paa, at skønt de selv skulle betale, kan det i visse Tilfælde nok komme til at gaa ud over Statskassen, for saa vidt som den, naar de betale af Driftoverskuddet, ikke kan faa saa stort Udbytte af de Penge, den har indsat i disse Jærnbanner ifølge Loven af 1894. Vi maa ogsaa her gaa ud fra, at Indenrigsministeren staar som den, der i saa Henseende skal varetage Statskassens Interesser. Der kan derfor vist heller ikke ud fra dette Synspunkt være noget at indvende mod Lovforslagets Bestemmelser. Hvad Reglerne for Ekspropriationskommissionens Sammensætning ifølge denne Lov angaar, kan jeg kun anbefale dem paa det bedste. De ere fuldt ud i Overensstemmelse med Lovene af 12te April 1889 og 10de Marts 1861 og give den Sammensætning, vi særlig her i Tinget have holdt paa. Endelig har Landstinget til det oprindelige Forslag føjet en Bestemmelse om Erstatning for Skade ved Anlæg af Sneskærme, og da denne Bestemmelse er ganske i Overensstemmelse med den, som Folketinget fik ind i Loven af 12te April 1889, synes jeg ikke, at Folketinget kan have noget mod den at indvende, men snarere maa være taknemmelig for dens Tilføjelse, selv om jeg nok tror, at Trangen til den ikke er saa stærk nu, som den var i 1889 for Statens Anlægs Vedkommende. Ved mange af de nu byggede Privatbaner er der nem-